

Plan för utbildning på introduktionsprogrammen

Verksamheter som omfattas av planen
Introduktionsprogrammen

Kultur- och folkhälsonämnden

Innehåll

1. Inledning	2
2. Utbildningens omfattning	2
2.1 Individuell studieplan	2
2.2 Gymnasieintyg	3
3. Inriktningar	3
3.1 Språkintröduktion (IMS)	3
3.2 Individuellt alternativ (IMA)	5
3.3 Yrkesintröduktion (IMY)	6
3.4 Programinriktat val (IMV)	7

1. Inledning

Introduktionsprogrammen har ingen nationell fastställd struktur och längd. Informationen i gymnasieförordningen om vad utbildningarna ska och får innehålla är kortfattad och översiktlig. Det är i stället huvudmannen som både har ansvaret och stora möjligheter att utforma utbildningarna, utifrån lokala förutsättningar och efter analys av elevernas behov. Det är huvudmannen som ansvarar för att besluta om en plan för utbildning på introduktionsprogrammen. I planen beskriver huvudmannen den eller de utbildningar inom de olika introduktionsprogrammen som man erbjuder.

Med hjälp av planen kan huvudmannen tydliggöra målsättningen och viljeinriktningen för utbildningen på de olika introduktionsprogrammen genom att bland annat ange syfte, huvudsakligt innehåll och längd. En tydlig plan ger goda förutsättningar för uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheten. På så vis kan introduktionsprogrammen ingå i skolans systematiska kvalitetsarbete.

För skolan är planen för utbildningen en viktig förutsättning, och den blir en utgångspunkt när skolan tillsammans med eleven ska upprätta en individuell studieplan. Vid behov ska elevens individuella studieplan revideras, så att den alltid är aktuell. När eleven sedan lämnar ett introduktionsprogram är det lätt att med utgångspunkt från den aktuella individuella studieplanen utfärda ett gymnasieintyg för eleven.

Planen ska enligt Skollagen (2010:800) 17 kap. 3-7 §§, innehålla:

- Utbildningens syfte
- Utbildningens längd
- Huvudsakligt innehåll

Utbildningarna inom introduktionsprogrammen ska tydligt individualiseras och vara flexibelt organiserade, för att varje enskild elev snarast ska nå sitt mål med utbildningen. Utbildningens längd kan variera.

2. Utbildningens omfattning

Utbildningen på introduktionsprogrammen ska bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier, 23 timmar per vecka. Omfattningen kan minskas om en elev begär det och huvudmannen tycker att det är förenligt med syftet med elevens utbildning. Utbildningarna bedrivs som skolförlagd eller arbetsplatsförlagd utbildning och består av grundskolekurser, gymnasiekurser, praktik eller arbetsplatsförlagt lärande (APL), utifrån elevens behov och intressen samt andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling.

En elev som har påbörjat ett introduktionsprogram har rätt att fullfölja utbildningen enligt den plan för utbildningen som gällde när utbildningen inleddes, eller enligt en ändrad plan, om eleven har medgett att planen ändrades. Vid behov ska en pedagogisk utredning genomföras.

2.1 Individuell studieplan

En individuell studieplan ska upprättas för varje elev. En sådan studieplan ska innehålla uppgifter om ämnen och kurser som eleven ska studera samt eventuella åtgärdsprogram. Studieplanen ska utformas efter elevens behov och intressen, samt följas upp, utvärderas och revideras vid behov, i samråd med eleven och i förekommande fall dennes vårdnadshavare.

Den individuella studieplanen får en extra viktig funktion för elever på introduktionsprogrammen eftersom programmen saknar nationellt fastställda programstrukturer och examensmål. Rektor på gymnasieskolan ansvarar för att en individuell studieplan upprättas för varje enskild elev.

Hemkommunen är skyldig att erbjuda gymnasieutbildning fram till och med det första kalenderhalvåret det år eleven fyller 20 år. Detta gäller även utbildning inom introduktionsprogrammen.

Rätten att fullfölja utbildningen gäller även efter studieuppehåll på högst ett år.

2.2 Gymnasieintyg

Elever på introduktionsprogrammen får inte en gymnasieexamen. Däremot får de ett gymnasieintyg på genomförd utbildning.

3. Inriktningar

3.1 Språkintröduktion (IMS)

Behörighet

Språkintröduktion står öppen för nyanlända ungdomar som inte har de godkända betyg som krävs för behörighet till ett yrkesprogram och som behöver en utbildning med tyngdpunkt i det svenska språket för att kunna gå vidare i gymnasieskolan eller till annan utbildning. Om det finns särskilda skäl får även andra elever gå på språkintröduktion.

Syfte

Syftet med språkintröduktion är att ge nyanlända ungdomar en utbildning med tyngdpunkt i det svenska språket, vilket gör det möjligt för dem att gå vidare i gymnasieskolan eller till annan utbildning.

Före utbildningens start

Skolan har en etablerad organisation för att ta emot elever som kan vara aktuella för språkintröduktion. I anslutning till skolstart genomförs en inledande kartläggning av elevens språkkunskaper och andra kunskaper, om detta tidigare inte genomförts i grundskolan eller vid ett introduktionsprogram på en tidigare skola. Om möjligt genomförs kartläggningen på elevens starkaste språk. Vid detta samtal kartläggs elevens skolbakgrund, samtidigt som eleven får möjlighet att visa sina styrkor och förmågor.

Informationen om eleven överförs från de i personalen (SYV och lärare) som genomför den inledande kartläggningen till de som senare ska undervisa eleven. Skolverkets kartläggningsmaterial för grundskolan används. Det ger ett gott stöd för ämneslärare i att planera undervisningen utifrån var eleven befinner sig i sin kunskapsutveckling i respektive ämne. Det kartläggande samtalet ligger till grund för den individuella studieplanen som därefter upprättas.

För de elever som övergår från grundskolan till språkintröduktion sker en överlämning mellan grund- och gymnasieskolan i början av juni. Bitr. rektor för Gymnasiet/vuxenutbildningen ansvarar för att kalla till en överlämningskonferens. Om nödvändigt genomför gymnasieskolan ytterligare kartläggning genom kompletterande verktyg, för att avgöra elevernas förkunskaper.

Utbildningens innehåll

Utbildningen på språkintröduktion omfattar huvudsakligen grundskoleämnet svenska som andraspråk. Beroende på elevens språkkunskaper och förutsättningar erbjuds:

- Undervisning i SFI, som ett komplement till undervisningen i grundläggande svenska som andraspråk, för att på påskynda elevens språkutveckling ytterligare.
- Grundskoleämnena bild, engelska, **teknik, hem- och konsumentkunskap**, matematik, idrott och hälsa, biologi, fysik, kemi, samhällskunskap, historia, religion, geografi och modersmål.
- Gymnasieämnena moderna språk, matematik, engelska, svenska som andraspråk och samhällskunskap
- Möjlighet till praktik (anordnas av AME inom ramen för samarbetet kring KAA)

Är eleven inte simkunnig är målet att hen ska delta i simundervisning, för att kunna uppnå simkunnighet. Elever på språkintröduktion blir väl rustade inför det kommande valet av studier och yrke. Studie- och yrkesvägledning sker i ett brett perspektiv, vilket innebär att alla lärare som arbetar med elever på språkintröduktion gör tydliga kopplingar mellan lärandet i respektive ämne och ett framtida yrkesliv.

För att stödja eleven i det framtida studie- och yrkesvalet genomför Studie- och yrkesvägledare löpande både gruppvägledning i undervisningsgrupperna och enskild studievägledning med eleverna. Därtill besöker eleverna årligen gymnasiemässan som anordnas i regionen. Studie- och yrkesvägledaren följer upp kartläggningen av varje elev och dennes individuella studieplan, för att vägleda eleven inför fortsatta studier.

Längd

Utbildningens längd regleras indirekt genom gymnasieförordningens formulering ”Inför mottagandet av en elev till språkintröduktion ska huvudmannen i god tid göra en bedömning av elevens språkkunskaper. Huvudmannen ska fortlöpande bedöma elevens kunskapsutveckling i övriga ämnen för att eleven så snart som möjligt ska komma vidare i sin utbildning.”

Utbildningens längd beror alltså på varje elevs individuella förutsättningar och mål, vilket kan innebära att eleverna behöver olika lång tid på inriktningen.

Gymnasieförordningen understryker vikten av att eleverna på språkintröduktion så snart som möjligt ska komma vidare i sina studier. Språkintröduktion ska alltså ses som en intröduktion och något som sker under begränsad tid.

Systematisk plan för att följa upp elevernas utbildning

Hur lång tid det kommer att ta eleven att bli klar på språkintröduktion bör bedömas utifrån elevens individuella studieplan och följs kontinuerligt upp av elevens mentor. Efter utbildningen erbjuds eleven möjlighet till studier på ett nationellt program, på ett annat intröduktionsprogram, vuxenutbildning eller folkhögskola.

Rektor för gymnasieskolan redovisar elevgenomströmningen till Kultur- och folkhälsonämnden, genom nyckeltal varje år.

Språk

Skolan erbjuder studiehandledning på flera språk, svenska som andraspråk erbjuds alla elever med annat modersmål än svenska.

Platsen för utbildningen

Utbildningen förläggs till Kompetenscentrum och i förekommande fall helt eller delvis till MP-husets lokaler och eller en praktikplats som anvisats eleven av AME.

3.2 Individuellt alternativ (IMA)**Behörighet**

Individuellt alternativ står öppet för ungdomar som inte har de godkända betyg som krävs för att vara behöriga till ett yrkesprogram. Om det finns synnerliga skäl, får ungdomar som uppfyller behörighetskraven för ett yrkesprogram läsa individuellt alternativ. Elever som har gått i grundsärskolan får gå individuellt alternativ om det är vad de vill. Dock erbjuds inte en sådan utbildning om det med hänsyn till elevens bästa finns synnerliga skäl att inte göra det.

Syfte

Syftet med individuellt alternativ är att eleverna ska gå vidare till yrkesintroduktion, annan fortsatt utbildning eller till arbetsmarknaden. Individuellt alternativ präglas av en hög grad av individualisering och utformas utifrån den enskilde elevens förutsättningar och behov.

Utbildningen vänder sig i första hand till elever med olika behov av särskilt stöd, elever med stora kunskapsbrister eller elever med svag motivation. Den individuella studieplanen är viktig för att kunna planera och kontinuerligt följa upp elevens kunskapsutveckling. Det är i studieplanen som utbildningens innehåll konkretiseras och tydliggörs med utgångspunkt i elevens behov och förutsättningar.

Före utbildningsstart

En elev som går i grundskolans årskurs 9 och är intresserad av individuellt alternativ bjuds in till gymnasieskolan tillsammans med sina vårdnadshavare. Här träffar eleven den personal som arbetar på utbildningen. Syftet med mötet är att tidigt skapa en trygg och bra relation till den blivande eleven och inleda ett samtal om elevens mål med sin gymnasieutbildning. Vid detta möte spelar skolans studie- och yrkesvägledning en särskilt viktig roll.

Överlämningen mellan grund- och gymnasieskolan sker i början av juni för elev som placeras på individuellt alternativ. Bitr. rektor för Gymnasiet/vuxenutbildningen ansvarar för att kalla till en överlämningskonferens. Om nödvändigt genomför gymnasieskolan ytterligare kartläggning genom kompletterande verktyg, för att avgöra elevernas förkunskaper.

Utbildningens innehåll

Innehållet i den enskilde elevens utbildning styrs av elevens mål med sin utbildning och dennes förutsättningar. Studiehandledning på modersmål erbjuds på flera språk om eleven har behov av det. Skolan kan erbjuda individuella lösningar exempelvis:

- Möjlighet att läsa grundskoleämnena för att bli behöriga till nationellt program.
- Möjlighet att läsa en eller flera av gymnasiekurserna matematik 1a, 1b eller 1c, svenska 1 eller Svenska som andraspråk 1 och 2 samt engelska 5 och 6.

Beroende på elevens motivation och förutsättningar erbjuds även:

- Möjlighet att läsa hela eller delar av kurser inom gymnasiegemensamma ämnen
- Möjlighet att läsa kurser inom samhällsvetenskapliga programmet, naturvetenskapliga programmet och teknikprogrammet
- Möjlighet att läsa hela eller delar av vissa yrkeskurser inom de yrkesinriktningar gymnasiet/vuxenutbildningen erbjuder
- Möjlighet till praktik (anordnas av AME inom ramen för samarbetet kring KAA)
- Motiverande insatser (anordnas av AME inom ramen för samarbetet kring KAA)

Vid det individuella utvecklingssamtalet följs elevens utbildning upp. Stor uppmärksamhet riktas vid varje samtal på elevens mål med sin utbildning. Beroende på hur tydligt elevens mål är, kan det då bli aktuellt att eleven går över till ett yrkesintroduktionsprogram, annan fortsatt utbildning eller att söka arbete.

Systematisk plan för att följa upp elevernas utbildning

Hur lång tid det kommer att ta eleven att bli klar på individuellt alternativ bör bedömas utifrån elevens individuella studieplan och följs kontinuerligt upp av elevens mentor. Efter utbildningen erbjuds eleven möjlighet till studier på ett nationellt program, på ett annat introduktionsprogram, vuxenutbildning eller folkhögskola.

Rector för gymnasieskolan redovisar elevgenomströmningen till Kultur- och folkhälsonämnden, genom nyckeltal varje år.

Platsen för utbildningen

Utbildningen förläggs till Kompetenscentrum och i förekommande fall helt eller delvis till MP-husets lokaler och eller en praktikplats som anvisats eleven av AME.

3.3 Yrkesintroduktion (IMY)

Behörighet

Yrkesintroduktion står öppen för ungdomar som inte har de godkända betyg som krävs för behörighet till ett yrkesprogram. Om det finns särskilda skäl får även andra elever gå yrkesintroduktion. Yrkesintroduktion erbjuder en flexibel och anpassad utbildning där elever ska kunna läsa både ämnen från grundskolan som de inte är behöriga i och ämnen från nationella program i gymnasieskolan.

Syfte

Syftet med yrkesintroduktion är att eleverna inom tre år når de kunskaper och färdigheter som krävs för att kunna vara anställningsbar inom något yrkesområde mot vård- och omsorg, **industriteknik** eller barn- och fritid. Ett alternativt mål för utbildningen kan vara att eleven blir behörig till studier på ett nationellt gymnasieprogram.

Före utbildningsstart

En elev som går i grundskolans årskurs 9 och är intresserad av yrkesintroduktion bjuds in till gymnasieskolan tillsammans med sina vårdnadshavare. Här träffar eleven den personal som arbetar på utbildningen. Syftet med mötet är att tidigt skapa en trygg och bra relation till den blivande eleven och inleda ett samtal om elevens mål med sin gymnasieutbildning. Vid detta möte spelar skolans studie- och yrkesvägledning en särskilt viktig roll.

Överlämningen mellan grund- och gymnasieskolan sker i början av juni för elev som placeras på yrkesintroduktion. Bitr. rektor för Gymnasiet/vuxenutbildningen ansvarar för att kalla till en överlämningskonferens. Om nödvändigt genomför gymnasieskolan ytterligare kartläggning genom kompletterande verktyg, för att avgöra elevernas förkunskaper.

Utbildningens innehåll

Innehållet i den enskilde elevens utbildning styrs av elevens mål med sin utbildning och dennes förutsättningar. Studiehandledning på modersmål erbjuds på flera språk om eleven har behov av det. De teoretiska kurserna utgörs i huvudsak av gymnasiala kurser men kan även innehålla grundskoleämnen utifrån elevens behov för att kunna leda till behörighet för vidare gymnasieutbildning. Skolan kan erbjuda individuella lösningar exempelvis:

- Möjlighet att läsa yrkeskurser mot Barn- och fritid, **Industri teknik** eller Vård- och omsorg med tillhörande APL.
- Möjlighet att läsa grundskoleämnen för att bli behöriga till nationellt program.

Beroende på elevens motivation och förutsättningar erbjuds även:

- Möjlighet att läsa en eller flera av gymnasiekurserna matematik 1a, 1b eller 1c, svenska 1 eller Svenska som andraspråk 1, 2 och 3, engelska 5 och 6 samt samhällskunskap 1b och 2.
- Möjlighet till praktik (anordnas av AME inom ramen för samarbetet kring KAA)
- Motiverande insatser (anordnas av AME inom ramen för samarbetet kring KAA)

Vid det individuella utvecklingssamtalet följs elevens utbildning upp. Stor uppmärksamhet riktas vid varje samtal på elevens mål med sin utbildning. Beroende på hur tydligt elevens mål är, kan det då bli aktuellt att eleven går över till ett annat yrkesintroduktionsprogram, annan fortsatt utbildning eller att söka arbete.

Systematisk plan för att följa upp elevernas utbildning

Hur lång tid det kommer att ta eleven att bli klar på yrkesintroduktion bör bedömas utifrån elevens individuella studieplan och följs kontinuerligt upp av elevens mentor. Efter utbildningen erbjuds eleven möjlighet till studier på ett nationellt program, på ett annat introduktionsprogram, vuxenutbildning eller folkhögskola.

Rektor för gymnasieskolan redovisar elevgenomströmningen till Kultur- och folkhälsonämnden, genom nyckeltal varje år.

Platsen för utbildningen

Utbildningen förläggs till Kompetenscentrum och i förekommande fall helt eller delvis till MP-husets lokaler och eller en praktikplats som anvisats eleven av AME.

3.4 Programinriktat val (IMV)

Behörighet

Programinriktat val står öppet för ungdomar som har godkänt betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska eller matematik samt i minst fyra andra ämnen eller har godkänt betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska, matematik och minst tre andra ämnen. Program inriktat val erbjuder en flexibel och anpassad utbildning där elever ska kunna läsa både mot ett nationellt program och komplettera ämnen från grundskolan som de inte är behöriga i.

Syfte

Syftet med programinriktat val är att eleverna ska gå vidare till det nationella program de läser emot inom ett år. Ett alternativt mål för utbildningen kan vara att eleven övergår till det nationella programmet så snart som möjligt.

Före utbildningsstart

En elev som går i grundskolans årskurs 9 och är intresserad av programinriktat val bjuds in till gymnasieskolan tillsammans med sina vårdnadshavare. Här träffar eleven den personal som arbetar på utbildningen. Syftet med mötet är att tidigt skapa en trygg och bra relation till den blivande eleven och inleda ett samtal om elevens mål med sin gymnasieutbildning. Vid detta möte spelar skolans studie- och yrkesvägledning en särskilt viktig roll.

Överlämningen mellan grund- och gymnasieskolan sker i början av juni för elev som placeras på programinriktat val. Bitr. rektor för Gymnasiet/vuxenutbildningen ansvarar för att kalla till en överlämningskonferens. Om nödvändigt genomför gymnasieskolan ytterligare kartläggning genom kompletterande verktyg, för att avgöra elevernas förkunskaper.

Utbildningens innehåll

Utbildningen innehåller de gymnasiegemensamma och de karaktärsämnen som ingår i gymnasieskolans nationella program för Barn- och fritid, **Industri teknik**, Vård och omsorg, **Naturvetenskapliga programmet** eller Samhällsvetenskapliga programmet, förutom det eller de grundskoleämnena som eleven ej är behörig i. Här erbjuds istället möjlighet att läsa dessa ämnen på grundläggande nivå för att nå behörighet till nationellt program. Studiehandledning på modersmål erbjuds på flera språk om eleven har behov av det. Arbetsplatsförlagt lärande ingår när det förekommer sådana kurser på de nationella programmen.

Beroende på elevens motivation och förutsättningar erbjuds även:

- Möjlighet till praktik (anordnas av AME inom ramen för samarbetet kring KAA)
- Motiverande insatser (anordnas av AME inom ramen för samarbetet kring KAA)

Vid det individuella utvecklingssamtalet följs elevens utbildning upp. Stor uppmärksamhet riktas vid varje samtal på elevens mål med sin utbildning. Beroende på hur tydligt elevens mål är, kan det då bli aktuellt att eleven går över till annan utbildning eller att söka arbete.

Systematisk plan för att följa upp elevernas utbildning

Eleven förväntas bli godkänd i de grundläggande ämnen som krävs för att kunna antas till nationellt program under första läsåret. Om en elev efter den planerade tiden inte uppnått utbildningens mål att bli behörig till nationellt program, genomför mentor ett uppföljande samtal med elev och vårdnadshavare kring tänkbara orsaker. Om det finns utrymme och bedöms vara gynnsamt kan eleven studera mer än ett år på programinriktat val. Längden på programinriktat val kan högst vara tre år.

Rektor för gymnasieskolan redovisar elevgenomströmningen till Kultur- och folkhälsonämnden, genom nyckeltal varje år.

Platsen för utbildningen

Utbildningen förläggs till Kompetenscentrum och i förekommande fall helt eller delvis till MP-husets lokaler och eller en praktikplats som anvisats eleven av AME.